

ban számos veszélyt és kihívást is jelenthetnek. Ilyen kihívásnak minősül például, ha az okosotthon részét képező okoseszköz meghibásodik, vagy az eszköz valamilyen módon, akár rendellenes működéséből kifolyólag kárt okoz. Fontos tisztázni, hogy károsodás esetén a fogyasztó kihez és milyen jogcímen fordulhat annak érdekében, hogy az őt ért vagyoni hátrány megtérüljön. Termékfelelősség szempontjából kérdéses, hogy gyártónak az okosotthon, mint épület megalkotója – például tervezője, kivitelezője – vagy az épület részét képező okoseszköz létrehozója minősülhet. Az eszközök internethez való csatlakozása következtében megnőhet továbbá a különböző informatikai támadásoknak való kiszolgáltatottság veszélye és az általuk okozható, nem csupán informatikai szoftverek szintjén, de adott esetben az eszközök fizikai tekintetében megvalósuló károsodás is. E körben kérdéses, hogy az eszközök és egyben az épület informatikai támadása alapjául szolgálhat-e birtokvédelem igénylésének, azaz a birtokost ebben az esetben is ugyan úgy megilleti-e a birtokvédelem, mint a hagyományos tényállások esetén, vagy a jelenlegi jogszabályok nem fedik le ezen tényállásokat maradéktalanul és szükség van a jogszabályok kiegészítésére, felülvizsgálatára.

László István (ELTE Eötvös József Collegium)

Rhédey Ferenc politikai kapcsolatrendszere

A Rhédey család a 17. századi Erdélyi Fejedelemségnek egyik újonnan fel-emelkedő famíliája volt, mely szédületes sebességgel került be a főnemes-ség körébe. Rhédey Ferenc (1560-1621) a századfordulón még száműzött magyarországi középnemesként menekült Erdélybe, ahol katonai érdemei révén a kitüntetett fontosságú Várad főkapitányaként halt meg, fia, Ferenc (1613-1667) pedig a fejedelmi címet is megszerezte. A család egy másik ágából származott Rhédey Ferenc (1634-1684), aki kolozsvári főkapitányként, kolozsi főispánként, udvarhelyszéki királybíróként és fejedelmi tanácsosként szintén meghatározó alakja volt az Apafi-kori erdélyi politikának, azonban a történeti kutatások eddig nem sok figyelmet szenteltek neki. Kutatás-som céljából Rhédey Ferenc tisztségviselésének, politikai szerepének, családi körülményeinek és gazdálkodásának a különféle kiadott és kiadatlan levéltári források alapján történő feltárását tűztem ki. Ennek egyik legfontosabb forrás-bázisa a 17. század második felének meghatározó szereplőivel (Apafi Mihály, Thököly Imre stb.) való levelezése, melynek vizsgálatával számos új adalékkal bővíthető Rhédey Ferenc történettudományi megismerése. Előadásomban az Apafi-kori Erdély talán legmeghatározóbb politikusával, Teleki Mihály-

lyal való levelezésén keresztül szeretném bemutatni Rhédey Ferenc politikai kapcsolatrendszerét, melynek alakulásai kitűnően rávilágítanak az Apafi-kor főúri csoportosulásainak és a hatalmi erőviszonyok gyors változásaira.

Lóczi Tamara (Szegedi Tudományegyetem)

Németország szerepvállalásának sajátosságai a NATO és EU missziókban a Merkel és a poszt-Merkel kormány alatt

Németország biztonság- és védelempolitikája jelentős változásokon ment keresztül *Angela Merkel* kancellári periódusa alatt, de főképp az azt követő időszakban. A merkeli és poszt-merkeli periódusok fejlődést indítottak el nem csak az európai biztonságfelfogás alakulásában, hanem Németország külpolitikai irányvonalaiiban is. Az összehasonlító jellegű elemzés témáját a két kormány NATO és EU missziókban való szerepvállalásán, és a két szervezettel való kapcsolati dinamikákban történt változások érintőleges vizsgálatán keresztül szemléltetem.

Előadásom során röviden áttekintésre kerülnek a német biztonságfelfogás eddigi fő irányelvei, kiváltképp a *Bundeswehr*-re (Szövetségi Védelmi Erő) vonatkozó átszervezési javaslatok tükrében. Elemzésem részét képezi ezt követően a merkeli külpolitikai víziók és diskurzusok összefoglalása és ismertetése, illetve a legfontosabb missziókban való szerepvállalásuk mértékének felvázolása. A 2021-ben megválasztott, *Olaf Scholz* vezette kormány szembeállítása elődjével rávilágítást nyújthat a német pártpolitikai viszonyrendszer, a jelenlegi német védelempolitikai felfogás, és a német nemzeti válaszlépések közti különbségek, és hasonlóságok feltárására.

Az évtizedeken át tartó német külpolitikai irányelvek megváltozni látszanak, az eddigi *Ostpolitik* mára pacifista irány felé halad, ami befolyással bír az Európai Unió és a NATO védelmi intézkedéseire is. Habár a német biztonságpolitikai transzformáció még nem lezárult szakasz, megváltozott szerepét érdemes megvizsgálni, mind a katonai kapacitások, mind pedig a két szervezettel való kapcsolatok vonatkozásában.

Jelen előadásomban kitérek a missziókban betöltött szerepvállalások, külpolitikai prioritások, illetve a fontosabb védelmi hozzájárulások szerepére a két kormány összevetésében, rávilágítva ezek Németország NATO-EU kapcsolataira gyakorolt hatásaira a biztonság és védelem területén.